

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Liubliana, petek 1. julija 1938

Cena posamezni številki din 1.50

Na občni zbor Zveze!

Danes teden se začne v Logatecu občni zbor naše Zveze trgovskih združenj. Zveza je naša osrednja bojna organizacija! S tem pa je tudi že jasno povedana dolžnost vseh trgovskih združenj, da so na občnem zboru v Logatecu zastopana po svojih delegatih. Pri apelu, na katerem se dajejo navodila za nadaljnje delo naših organizacij, ne sme nobena manjkati. To zahteva ne le stanovska zavest trgovcev, temveč tudi pravilno pojmovani osebni interesi slehernega trgovca. Kajti nedvomno je, da se bo cenila veljava Zveze po številnosti navzočnih delegatov. Če bodo na občnem zboru Zveze trg. združenj v Logatecu zastopana vsa združenja, da bo vsa naša javnost videla, da ima Zveza v resnici legitimacijo vsega slovenskega trgovstva, potem se bo tudi njena beseda upoštevala, potem bodo tudi zahteve naših združenj na tem, da se uresničijo. Zato ponavljamo, da je v osebnem interesu slehernega trgovca, če bodo brez izjeme vsa združenja zastopana na občnem zboru Zveze. In letos tudi morejo in morajo biti, ker so letos prvič zopet vsa združenja včlanjena v Zvezi. Včlanjena so prostovoljno, kar jim nalaga že kar avtomatično moralno dolžnost, da se občnega zbora svoje osrednje organizacije po svojih delegatih gotovo udeležijo.

Priznavamo, da so naši trgovci zaradi leta in leta nerešenih vprašanj silno nejevoljni in da nekateri že vzklikajo, da ne pomagajo ne kongresi in ne občni zbori, da je sploh vsako upanje odveč, da bodo zahteve trgovcev kdaj v celoti izvedene. Razumemo to nejevoljo trgovstva, ker je v resnici upravičena in ker mora razkačiti tudi najmirnejšega državljana, če mora konstatirati, da se tudi najbolj utemeljene zahteve ne izvedejo. Kakor pa je to ogorčenje razumljivo, tako bi bilo napačno, če bi zapeljalo trgovce, da bi obupali in opustili borbo. Nasprotno je treba borbo stopnjevati, kadar se omalovažujejo tudi najbolj elementarne potrebe trgovine. Na to omalovaževanje je najboljši odgovor le eden: Na občni zbor zveze, da utrdimo svoje vrste za novo borbo, dokler naše pravične zahteve ne zmagajo!

Zlasti pa smo to dolžni storiti po veliki moralni zmagi, ki jo je doživelo vse trgovstvo z letošnjim kongresom v Ljubljani. Kongres je bil tako impozantna manifestacija stanovske zavednosti in solidarnosti jugoslovanskega trgovstva, da bi bila največja napaka, če ne bi te zmage izkoristili. Izkoristili pa je ne bi, če ne bi uspehu v Ljubljani sledil tudi uspeh v Logatecu. Tudi zato velja in mora veljati klic: Na občni zbor Zveze v Logatec!

A tudi iz notranjih vzrokov naše organizacije je potrebno, da se zastopniki naših združenj sestanejo po ljubljanskem kongresu. Kajti v miru in v prijateljskem krogu se je treba pogovoriti o kongresu samem in njegovem učinku, na podlagi teh ugotovitev pa treba določiti smer bodočega dela. Kongres je bil nedvomen uspeh, naloga združenj pa je sedaj, da pazijo na to, da ta uspeh ne bo zapravljen, temveč da bo moralna zmaga kongresa v celoti izkoriščena. Veliko in pozitivno delo je bilo izvršeno s kongresom in to delo nam mora

prinesiti resnične pridobitve in tudi to je razlog, da mora za vse slovenske trgovce veljati klic: V soboto na občni zbor Zveze v Logatec!

A tudi sami današnji časi zahtevajo, da se slovensko trgovstvo zopet zbere na občnem zboru svoje osrednje borbene organizacije. No-

va gospodarska vprašanja trkajo na vrata, stara pa še niso rešena. Tem večja je zato potreba, da družijo vse slovenske trgovce pravo tovarištvo, da bodo mogli vedno združeni braniti svoje interese in uveljaviti svoje pravice. Nikjer pa se duh trgovske skupnosti ne more pokazati v tako močni obliki ko

na občnem zboru osrednje bojne organizacije trgovstva. Tudi zato na občni zbor Zveze v Logatec!

V soboto teden se zbira v Logatecu trgovska organizirana sila, nobena edinica ne sme manjkati na tem zboru! Zato še enkrat: V soboto v Logatec, na občni zbor naše Zveze trgovskih združenj!

Priznanje in zahvala Bolgarov

Predsednik kongresnega odbora gosp. Stane Vidmar je prejel od predsednika Centralnega odbora občne zveze bolgarskih trgovcev bivšega ministra Veleve naslednje pismo:

Spoštovani gospod predsednik! Po povratku iz bratske Jugoslavije smatram za svojo prijetno dolžnost, da izrečem v svojem imenu in v imenu Centralnega odbora občne zveze bolgarskih trgovcev ko tudi v imenu vsega trgovskega stanu Bolgarske prišrčno zahvalo tako Vam ko tudi Vašim sodelavcem za iskreno gostoljubnost, ki ste jo izkazovali

v času bivanja skupini bolgarskih trgovcev ob priliki III. rednega kongresa trgovcev Jugoslavije v Ljubljani.

Medsebojno spoznavanje gospodarskih delavcev iz obeh teh držav je najbolj varno jamstvo, tako v sedanjosti ko tudi v bodočnosti za rešitev vseh velikih gospodarskih problemov, ki zanimajo obe državi.

In zato smo mi bolgarski trgovci prepričani, da se s temi medsebojnimi obiski kažejo črte nove dobe za gospodarsko življenje obeh teh držav.

Odlični spomini, s katerimi smo se vrnili od jugoslovanskih bratov, bodo ostali kakor baklje, ki naj razsvetljujejo pota tudi bodočim pokolenjem za veliko delo, ki ga morajo nadaljevati vsi jugoslovanski bratje za ustvaritev in utrditev silne in močne slovanske solidarnosti.

S temi željami Vas prosim, spoštovani gospod predsednik Vidmar, da sprejmete moje in vseh bolgarskih trgovcev bratske in prišrčne pozdrave.

Predsednik
Dimitrije Veleve.

„Jugoslovansko jeklo“ Ustanovni kapital 600 milijonov dinarjev

Ministrski svet je imel pretekli teden sejo, na kateri je sklenil, da izda med drugimi tudi naslednjo uredbo:

Uredbo o ustanovitvi delniške družbe »Jugoslovanski čelik« s sedežem v Sarajevu in z delniško glavnico 600 milijonov din. S to uredbo se fuzionirajo državni rudniki premoga in železa v Zenici, Brezi in Ljubiji z državno železarno v Zenici. Ta družba zajamčuje popolno avtonomijo v proizvodnji vseh potrebnih vrst železa in jekla. Država bo edini delničar te družbe.

»Jugoslov. Gvozdjar« dostavlja temu svojemu poročilu še kratek komentar, v katerem pravi, da bomo z ustanovitvijo te velike družbe popolnoma zagotovljeni glede proizvodnje vseh vrst železa in jekla. Sčasoma bo postal »Jugoslovanski čelik« eno največjih kovinskih podjetij v Evropi. To podjetje da bo naravnost simbol naše moči. Desettisoči delavcev bodo našli tu svojo zaposlitev. Sčasoma bo novo podjetje postalo jugoslovansko Poruhrje, dika in ponos vsega tega, kar se je ustvarilo v korist vsega našega jugoslovanskega naroda.

Samo želimo, da bi se to optimistično mnenje v celoti uresničilo. Vendar pa se bojimo, da naše razmere le še niso dorasle za tako gigantska podjetja. Mislimo, da še nimamo vse potrebne podlage v malih in srednjih domačih podjetjih, ki šele dopuščajo ustanavljanje tako velikanskih podjetij.

Se posebej pa se bojimo, da nimamo še tako dobre uprave, ki bi znala tako velika podjetja voditi po vseh načelih dobrega gospodarstva. Imamo v državi že številna velikanska podjetja, a dobiček, ki ga dajejo državi, je kljub vsem velikim privilegijem, s katerimi so obdarjena, zelo malenkosten. Velikopoteznost, s katero se ustanavljajo tako velikanska podjetja, zasluži sicer v resnici

občudovanje, vendar pa mislimo, da se ne sme pozabiti na primitivnost naših razmer, ki mamutskim podjetjem, nikakor ni dorasla.

Poleg tega pa mislimo, da bi se mogla zasebna iniciativa mnogo bolj izkoristiti. Samo zasebna iniciativa pa more zajamčiti res normalen in zanesljiv razvoj, do čim so veliki skoki vedno tvegani.

Ko te svoje misli navajamo, pa seveda nečemo niti omalovaževati velikega dejanja niti mu nasprotovati, temveč z opozorilom na morebitne nevarnosti pripomoči, da se bo delalo v resnici z vso pozornostjo in sistematično, a tudi z vso odgovornostjo. Ne nazadnje bo treba rešiti tudi vprašanje naših kvalificiranih delavcev. Notorično

Jadranska razstava v Zagrebu

Po vsestranskih pripravah se je po 13. letih spet odprla jadranska razstava v Zagrebu, ki bo trajala od 25. junija do 5. julija.

V naši državi mora pojem Jadrana in vsega, kar je v zvezi z njim, globlje prodreti v celokupno zavest našega naroda. Jadranska obala in vse, kar teži k njej, ima za vse naše državno življenje velik pomen. Z njo so združeni najmočnejši vsenarodni interesi. To bi spoznali šele tedaj, ko morja ne bi imeli. Poglejmo samo države brez morja, n. pr. Češkoslovaško, pa takoj vidimo, kolikšna blagodat je morje. Zato je vselej potrebno naglašati pomen in potrebo jadranske orientacije vsega našega narodnega in državnega življenja, da se bo ves narod zanimal za naš Jadran ne samo z besedami, temveč tudi z dejanji. Usmerjenost Jugoslavije na Jadran naj bo za vedno narodno in državno vodilo, od katerega zavisi njeno zdravo, močno, plodonosno življenje. Jugoslavija je pomorska država, zato

je, da kvalificiranih moči primanjkuje danes celo v Nemčiji, koliko bolj jih bo primanjkovalo pri nas. Pri tem pa vsi dobro vemo, da vprašanje našega strokovnega šolstva še dolgo ni na tej višini, da bi smeli biti zadovoljni.

Prihajamo s tem do osnovnega zaključka, da se morejo tako velika vprašanja res dobro rešiti le s sodelovanjem vseh tvornih sil v narodu. Zato znova poudarjamo, da je treba večjo pozornost posvetiti vprašanju pritegnitve praktičnih gospodarskih ljudi k javnemu delu, ker šele s tem bomo dobili jamstvo, da ne bodo nova gigantska podjetja tvegani skoki, temveč posledica realnega dela naših najboljših in najbolj sposobnih ljudi.

nudi jadranska razstava v Zagrebu pogled na našo pomorsko preteklost in tradicijo na naših obalah.

Razstava je bila otvorjena 25. junija v prostorih Zagrebskega zbora in obsega dva dela:

1. Propagandno-reprezentativni del pod organizacijo Jadranske straže.

2. Mednarodno razstavo pomorske tehnike in domače industrije ter gospodarstva naše obale — v organizaciji Zagrebskega zbora.

Propagandni del kaže statistične podatke, črteže, slike, fotografije, vzorce in na ta način širšim slojem razumljivo pojasnjuje naše stanje na Jadranu. Dotika se vprašanj, ki vplivajo na to stanje v pozitivnem ali negativnem smislu.

Ta del razstave obsega: 1. Geografijo Jadrana in obale. 2. Rastlinstvo in živalstvo. 3. Etnografijo. 4. Mineralogijo in geologijo. 5. Kmetijstvo in gozdarstvo. 6. Ribarstvo. 7. Oceanografijo (akvariji). 8. Industrijo. 9. Ladjedelstvo. 10. Zgodovino (arheologijo in umet-

Občni zbor Zveze trgovskih združenj

XVIII. redna letna skupščina Zveze trg. združenj dravske banovine

bo v nedeljo dne 10. julija 1938. ob 9. uri dop. v dvorani Sok. doma v Logatecu.

Dan preje, t. j. v soboto, dne 9. julija ob 14. uri v istih prostorih predkonferenca.

Dnevni red skupščine:

1. Otvoritev in pozdrav predsednika.
2. Poročilo predsednika.
3. Računski zaključek za leto 1937.
4. Proračun za leto 1938.
5. Sprememba zvezinih pravil.
6. Predlogi in resolucije.
7. Slučajnosti.

V primeru nesklepnosti ob napovedani uri bo skupščina v smislu določila čl. 10., točka 1. zveznih pravil eno uro pozneje prav tam in z istim dnevnim redom ter bo veljavno sklepala o predmetih dnevnega reda, ne glede na število navzočnih delegatov.

Vsak delegat se mora na skupščini izkazati s poverilnico, ki mu jo izda uprava njegovega združenja.

Udeležba delegatov je tudi na predkonferenci brezpogojna in nujna, ker se bo na predkonferenci razpravljalo o predlogih združenj glede reorganizacije Zveze in spremembe pravil v smislu te reorganizacije. Ravnotako bo na predkonferenci razprava o zveznih dokladah in predlogih združenj, ki so letos izredne važnosti. Zato prosimo vse zastopnike združenj, da prisostvujejo in sodelujejo polnoštevilno na predkonferenci.

Ljubljana, dne 27. junija 1938.

Predsednik
Stane Vidmar s. r.

Seja predsedstva Zveze trg. združenj

bo v soboto dne 9. julija 1938 ob 8. uri zjutraj v dvorani Sok. doma v Logatecu

s tem dnevnim redom:

1. Poročilo predsedstva.
2. Predlogi predsedstva za skupščino.
3. Obračun in proračun.
4. Reorganizacija Zveze.
5. Personalije.
6. Predlogi združenj.
7. Slučajnosti.

Radi važnosti dnevnega reda prosim vse člane, da se te seje gotovo udeležijo, da se pripravimo za popoldansko predkonferenco.

V Ljubljani, dne 27. junija 1938.

Predsednik
Stane Vidmar s. r.

nost). 11. Pomorstvo: a) trgovinsko mornarico; b) vojno mornarico; c) pomorsko-gospodarsko politiko. 12. Izseljevanje čez morje. 13. Turizem. 14. Pomorski sport. 15. Foto razstavo. 16. Umetniško razstavo morja in pomorskega življenja. 17. Pomorsko literaturo. 18. Letovišče Jelso.

Drugi del razstave nam prikazuje industrijska in ostala gospodarska podjetja v zvezi s pomorstvom, kot ladjedelstvo, strojništvo, ribarstvo, ustanove na naši obali in njihove proizvode, industrijo v zaledju in potrebe pomorstva in pomorske oborožitve.

Jadranska razstava je precej obsežna in ima nalogo, pokazati verno podobo našega morja in življenja na njem.

† Dr. Anton Schwab

Po krajšem bolehanju je umrl zadet od srčne kapi v Ljubljani dr. Anton Schwab, višji zdravstveni svetnik v Celju in nestor slovenskih glasbenikov.

Dr. Anton Schwab je bil eden najbolj popularnih slovenskih glasbenikov, čigar kompozicije so takoj našle pot med narod. Vse skladbe, ki jih je napisal dr. Schwab, so takoj prišle na programe naših pevskih zborov ter tudi na programi ostale. Velika melodioznost, ki odlikuje vse Schwabove pesmi, je hipoma priljubila te pesmi vsem. Njegove pesmi so zato znane po vsej Sloveniji, a tudi izven slovenskih mej, saj se je Glasbena Matica v Ljubljani s Schwabovimi pesmimi uspešno uveljavila v tujini, zlasti pa z njegovim valčkom »Dobro jutro«, pesmijo »Zlata kraljica« in drugimi. Smrt dr. Schwaba pomeni zato za slovensko glasbo težko izgubo.

Dr. Anton Schwab pa ni bil znan le kot komponist in glasbenik, temveč tudi kot odlični zdravnik ter izvrsten družabnik, ki je vneto pomagal tudi pri narodnem delu.

Slovenski narod bo zato ohranil dr. Antona Schwaba za vselej v hvaležnem spominu.

Večna slava njegovemu spominu!

Funt se plača izvoznikom po 250 din

Kakor se nam poroča, je Narodna banka sklenila, da plača izvoznikom funt po 250 din v primeru izvoza teh predmetov:

Toč.	Tar. post.	
	10	zmleta paprika,
ex	11	suhe gobe,
ex	13/2	suhe češplje,
	46	zdrav. rastline,
ex	47/1/3	sadni sok,
ex	47/3	pekmez,
ex	136/3 b	kačkavalj (samo za Juž. in Sev. Ameriko),
	143/1	sadne in rastlinske konzerve,
ex	143/2	konzerve sardin,
ex	255	metilni alkohol,
	423	lesna moka in volna,
	426	zobotrebi, leseni klini za čevljarje, surovi,
	427	palice, ročaji za palice,
	428	sodi, kadi in podobni sodarski izdelki, obroči za sode,
	429	kolarski izdelki,
	430	vretena, preslice, kopita itd.,
ex	433	lesena obutev, lesene pete, ročaji za kmetijsko orodje, pripravljen les za kralje,
ex	434	ravnila, risarske table, pilniki,
ex	435	kopita za čevlje,
ex	448/1	cigaretni papir (v vrednosti 5 milijonov din na leto).

Zaključni izpiti na državnih trgovski akademiji v Ljubljani

so bili od 3. do 23. junija 1938 pod predsedstvom ministrskega odposlanca Davida Koreniča, načelnika ministrstva trgovine in industrije v pok. Izpit so napravili: Adamič Ana, Bahovec Milena, Bognolo Vilma, Breskvar Hilda, Bydlo Sonja, Demšar Vanda, Djinovski Radmila, Dobeč Edvin, Dular Marija, Ferlan Bogomila, Florian Olga, Glavnik Pavla (z odliko), Gruber Stefan, Gržinič Davorin, Guček Franc, Hladnik Vera, Jakše Ladislava, Jamar Miroslav (z odliko), Jesih Vida, Kapun Marta,

Keršnik Božidar, Kozina Divna, Koželj Elizabeta, Kraje Nikolaj, Kunc Elza, Lah Marija, Lapajne Franc, Lavrenčič Ljerka, Megušar Milan, Menart Silva (z odliko), Minatti Darinka, Miklič Jelka, Petročnik Danica, Pirc Ivanka, Podkrižnik Gabrijela, Pogačnik Vladimir, Pepelnjak Bogomir, Povše Magda, Premerl Marija, Pungercar Ema (z odliko), Rauhacher Edmund, Rechberger Ljudmila, Rehar Marija, Rojce Milena, Rotar Marija, Sila Danica, Sotlar Ana, Stare Danica, Šušteršič Erika, Tešar Katarina, Verdir Marija, Vodopivec Vida, Vogle Helena, Volk Vincencija, Zamečnik Mira, Zelinka Leon, Zorman Stanislava,

Zupan Vera, Zeleznikar Vanda, Žagar Franc, Kobal Franc (privatist).

Zaključni izpiti na Abiturientem tečaju Zbornice za TOI na drž. trg. akademiji v Ljubljani

so bili od 11. do 27. junija 1938 pod predsedstvom ministrskega odposlanca Mihajla Presla, ban. inspektorja. Izpit so napravili: Bahar Lucija, Božič Milena, Bradško Dragica, Breclj Pija, Brelih Vlasta, Černe Majda, Detela Vera, Fettich Vida, Grohar Milena, Hrovatin Ivan, Jenčič Margareta, Jerman Majda, Jeršinović

Niko, Kenda Tanja, Keše Milena (z odliko), Kolenc Črtomir, Krajnc Marijan, Macarol Zlata, Majer Günther, Novak Kristina, Pajnič Marija (z odliko), Pirc Vekoslava, Polokar Gabrijela (z odliko), Poženel Majda, Preinfalk Breda, Rakusa Mira, Stelzer Dora, Stritar Nada, Šiška Amalija, Šiška Gabrijela, Terček Evgenija (z odliko), Tomažič Vera (z odliko), Torkar Miroslav, Vahtar Zdeno, Valenčič Ivan, Velkavrh Roza, Verovšek Anton, Vodušek Andreja (z odliko), Zarnik Nikolaj, Zorko Ljudmila, Zupanc Ljudmila.

Vpisovanje na abiturientški tečaj bo od 1. do 25. septembra 1938. Predavanja se prične 1. oktobra.

Slovesni zaključek šolskega leta na Trg. nadaljevalni strokovni šoli v Ljubljani

V petek dne 24. junija je bil v veliki dvorani Trgovskega doma slovesni zaključek šolskega leta na trgovski nadaljevalni strokovni šoli v Ljubljani. Uvodoma je pozdravil v imenu učiteljskega zbora predstavnike Zdrženja ravnatelj šole g. Rado Grum in sicer podpredsednika Zdrženja Goloba, nadalje načelnika šolskega odbora Antona Verbiča, člane šolskega odbora Ivana Zeleznikarja, Viljema Laznika ter Frana Kolska, nadalje Janka Čepona, Joža Verovška, Frana Novaka, Ant. Zlendra, Frana Mravljaka in dr. Zahvalil se je vsem činiteljem trgovskega stanu, ki vestno in skrbno gledajo na vzgojo trgovskega naraščaja ter nudijo šoli vse, kar potrebuje za svoj napredek in vzgojo. V svojem nadaljnjem govoru je dal mladini, ki ostane še v bodoče na šoli, lepe nauke, odhajajočim pa posvetil resne nasvete v bodočem življenju ter jih bodril k vztrajnosti, poštenosti in vestnosti. Nato je načelnik šolskega odbora

Anton Verbič

pozdravil zbrane s sledečim nagovorom:

Draga mladina! Ko smo se danes kot običajno vsako leto zopet sestali k temu svečanemu zaključku šolskega leta in razdelitvi spričeval, si štejem v prijetno dolžnost, da Te draga naša mladina v imenu združenja najtopleje pozdravljam.

Pozdravljam Vas z zavestjo, da ste dovršili pretečeno šolsko leto z uspehom, ki Vam daje mnogo vere v koristno in plodno delovanje v Vašem poklicu.

Še posebno naj velja moj pozdrav absolventom in absolventinjam tretjega letnika, ki stopite v najbližji bodočnosti kot sotrudniki in sotrudnice ter bodoči trgovci v odgovorno, in naporno praktično delo v trgovskem življenju.

V gospodarskem življenju se bide vedno ostrejša borba za obstanek, zato se zavedajte, da z absolviranjem šole, katera Vam je dala pač samo najboljšo podlago, še ni konec učenja.

Posvetite veliko Vašega prostega časa izpopolnitvi Vaše izobrazbe. Študirajte prodajno tehniko, učite se jezikov, kajti človek velja samo toliko, kolikor je zmožen pokazati znanja.

Kdor ne bo pazljivo in smoteno zasledoval vsega gospodarskega življenja, ki ne pozna mirnega stanja, niti sentimentalnosti, ga bo življenje brez usmiljenja pohodilo.

Poglobiti se morate v gospodarske prilike svoje lastne države, ki ima vse možnosti za popoln gospodarski razmah in blagostanje, kajti samo od nas je, da izrabljamo bogastvo naše zemlje in našega naroda, le tako bomo onemogočili uspešno delo tujcev, ki so se vgnezdili že v vseh področjih našega gospodarskega življenja, katerega sadove pa žal trošijo po večini izven naših meja.

Obljubljeno deželo si moramo ustvariti in ohraniti zase v dobro

našega poštenega in zdravega naroda.

Pri prodaji dajte vedno prednost domačemu blagu, pri nakupu pa domačemu človeku.

V vsem svojem udejstvovanju skrbite za ugled države, ki nam je dala svobodo, še prav posebno pa moramo voditi račune o tem mi Slovenci, danes, ko tuji z ozirom na našo nadvse važno geografsko lego in ogromne naravne zaklade, ki marsikoga privlačijo, s podvojeno močno propagando usvajajo razpoloženje proti naši državi.

V svojem trgovskem in privatnem udejstvovanju bodite vzor vsem stanovom s svojo brezkompromisno poštenostjo.

Ko boste samostojni trgovci-gospodarji, se pa zavedajte, da morate vladati med nami načelo medsebojne strpljivosti in pomoči.

Kot lansko leto bodo tudi letos najprirednejši učenci in učence obdarovani namesto s knjigami s hranilnimi knjižicami.

Tudi letos je daroval veliki prijatelj našega trgovskega naraščaja g. Avgust Volk znesek 500 din v obliki hranilne knjižice za najprirednejšega absolventa šole, za kar mu izrekam s tega mesta najtoplejšo zahvalo.

Dalje so darovale: Mestna hranilnica 8 knjižic po 50 din, Ljudska posojilnica 5 knjižic po 50 din, Ljubljanska kred. banka 2 knjižici po 200 din in katehet stolni kanozik g. dr. Zupan eno hranilno knjižico. Vsem denarnim zavodom smo se iskreno zahvalili.

Obdarovanci naj pa pridno dolagajo v te hranilne knjižice svoje, ako tudi skromne prihranke.

Končno želim ponovno vsem skupaj prav od srca obilo uspeha v Vašem poznejšem udejstvovanju z željo, da čuvate Jugoslavijo!

Sledilo je obdarovanje najprirednejših učencev in učenk: Prvo darilo je prejel Marijan Pelc (tvrška Strojanski), ostali odlikovanci so bili: Globočnik Vitomir (danes tvrška Simončič Ivan), Novak Iva-

na (tvrška Drenik), Pleško Terezija (tvrška Remeč Vera), Zupančič Viljem (tvrška Seunig), Krvin Anica (tvrška Pirnat Maksa), Mravljica Marija (tvrška Samida Comp.), Schmelzer Marija (tvrška Lesjak), Obid (tvrška Pirnat Maksa), Oblak Gabrijela (Učiteljska knjigarna), Košir Vera (tvrška Hamann), Zdovec Marija (tvrška Javornik), Mihelič Josipina (tvrška Koren), Zupan Pavla (tvrška Kavčič), Možina Ana (tvrška Bahovec Ivan), Bizilj Nada (tvrška Gregorič), Kosec Bogomira (tvrška Smuc).

V imenu obdarovancev se je zahvalil Pelc Marijan Združenju in učiteljskemu zboru, nakar je sledila državna himna in razdelitev izpričeval.

Poročilo:

Začetkom šolskega leta se je vpisalo 123 učencev in 113 učenk, skupaj 236.

Koncem leta je ostalo še 115 učencev in 110 učenk, skupaj 225.

Od teh je bilo odlično ocenjenih 2 učenca in 8 učenk, prav dobro 14 učencev in 35 učenk, dobro 43 učencev in 38 učenk, zadostno 11 učencev in 4 učenke, nesposobnih je bilo 7 učencev in 1 učenka, neizprašanih 6 učencev in 2 učenki, popravne izpite ima 32 učencev in 22 učenk.

Učni uspeh je bil letos v splošnem boljši nego lansko leto.

Šolski obisk je bil povprečno slabši kakor lansko leto in je znašal 91%, to je za 4% manj od lanskega leta.

Po predhodni predizobrazbi je bilo s 4 gimnazijami oziroma meščanskimi razredi na šoli 33% učencev(k), s 3 razredi 30%, ostalih 37% pa je bilo z manjšo predizobrazbo.

Po trgovskih strokah je bilo največ učencev(k) špecerijske stroke (trgovine z živili) in sicer 41%, oblačilne stroke (manufaktura, konfekcija, moda, čevlji in klobuki) 30%, ostalih 29% pa je bilo porazdeljenih v razne druge panoge trgovstva.

Zunanja trgovina

Po trotedenskih pogajanjih je bil v Curihu podpisan nov trgovski in plačilni sporazum s Švico. Nova pogodba stopi v veljavo 1. avgusta. Po pogodbi se nam priznava pravica do aktivne trgovinske bilance. Naš lesni izvozni kontingent je znatno povečan. Trdi se, da se bo zaradi nove pogodbe naš izvoz v Švico povečal za 50%.

Seznam naših izvoznih predmetov, katerim se pri izvozu v Južno Ameriko priznajo posebne devizne ugodnosti, bo obsegal namesto 47 le 12 vrst blaga, predvsem zdravilne rastline in lesne izdelke. Izdelala sta seznam Zavod za pospeševanje zunanje trgovine in Narodna banka.

Angleška vlada bo kupila vse romunsko letošnje žito, ki je namenjeno za izvoz.

Nemčija se trudi, kakor poročajo angleški listi, da bi sklenila z Madžarsko carinsko unijo. Gospodarske težave v Italiji. Po

pisanju angleškega lista »Timesa« se Italiji z njeno avtarkistično politiko ni posrečilo rešiti problema, da bi se sama preskrbela z glavnimi industrijskimi surovinami. V tem pogledu je ostala še dalje odvisna od dežel, ki proizvajajo industrijske surovine. Zaradi takšne njene politike so celo poskočile cene surovinam na domačem trgu. Osvajanje Abesinije ji ni prineslo posebne pomoči, ker so investicije za izkoriščanje abesinskega rudnega bogastva še majhne in se zato Italija še ne more preskrbovati s surovinami iz Abesinije. Razen tega je Italija zaradi gospodarske preusmeritve in avtarkije izgubila neke tuje trge, na katerih je prej imela svoje proizvode ter je s tem zmanjšala izgube za svoj izvoz, kar je zlasti opaziti iz stanja njene trgovinske bilance, katere pasiva zadnji čas bolj in bolj narašča.

Konferenca za normalizacijo železne industrije (Int. Standard As.) je v Berlinu ob udeležbi 55 delegatov iz večine držav sprejela več važnih strokovnih predlogov. Prva konferenca ISA je bila pred 10 leti v Pragi.

Politične vesti

Pogajanja med češkoslovaško vlado in zastopniki narodnih manjšin se nadaljujejo. Zastopniki nemške sudske stranke kažejo zelo majhno popustljivost. Pogajanja z madžarsko in poljsko manjšino je že začel ministrski predsednik dr. Hodža. Češki listi poročajo, da bodo pogajanja med strankami končana v juliju, nakar bi se sestal češkoslovaški parlament, da bi izglasoval vse zakone, ki bi bili potrebni za ureditev manjšinskega vprašanja.

Sedaj tudi nemški listi priznavajo, da so nastala nesoglasja med avstrijskimi in nemškimi narodnimi socialisti. Govorilo se je, da bo sam Hitler posegel v te boje in v ta namen prišel na Dunaj. Toda Hitler je svoje potovanje na Dunaj odpovedal in zato sta prišla v Berchtesgaden Seyss-Inquart ter dunajski župan dr. Neubacher, da poročata Hitlerju o nastalem konfliktu.

Vodja nemške državne policije Himmler je razpustil vsa avstrijska katoliška dijaška društva, ker da so bila najmočnejše opore Dolfusovega in Sušnikovega režima. Katoliška društva da so postala tudi odveč, ker so vsa nemška dijaška društva pristopila v narodno socialistično dijaško organizacijo.

Direktor kitajske banke v francoski koncesiji v Sangaju je bil ubit, ker je simpatiziral z Japonci. Atentati na japonofilske Kitajce se vedno bolj množijo.

Nemški komisar za Avstrijo Bürckel je izjavil, da se bo moral Sušnik zagovarjati pred sodiščem zaradi smrtnih obsodb, ki so bile izvršene nad 13 nar. socialisti.

Francoski radikalni so odklonili resolucijo socialistov, ki so zahtevali poglabitev stikov med strankami ljudske fronte. Radikalni so izjavili, da je trenutno najvažnejše, da se ohrani Daladierova vlada in da je zato potreben političen odmor.

Francoski uradni list je objavil uredbo o povečanju francoske vojske za en armadni zbor. Francoska armada bo štela odslej 20 armadnih zborov. Vojaška dolžnost je nadalje raztegnjena tudi na domačine v francoskih kolonijah.

V italijanski diplomaciji se pripravljajo baže velike izpremembe. Po vestih listov bi postal sedanjí zunanji minister grof Ciano notranji minister in gen. tajnik fashiistične stranke. Zunanje ministrstvo bi prevzel maršal Balbo. Dosedanji glavni tajnik stranke Starace pa bi bil imenovan za veleposlanika v Londonu ali Washingtonu.

Neprestani napadi Francovih letal na angleške ladje so silno razburili angleško javno mnenje. Nezadovoljstvo s popustljivo Chamberlainovo politiko stalno narašča. Viden izraz temu nezadovoljstvu je dal sedaj lord Cecil, ki je iz protesta proti tej politiki izstopil iz konservativne stranke.

Angleški veleposlanik v Rimu lord Perth je ponovno obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana ter ga opozoril na težke posledice, ki morajo nastati, če ne bodo nehali Francovi letalci bombardirati angleških trgovskih ladij in nezaščitenih španskih mest. Angleško javno mnenje je zaradi teh napadov tako ogorčeno, da bi mogla vlada le z največjo težavo voditi še nadalje svojo pomirljivo politiko.

V londonskem odboru za nevmešavanje je bil dosežen nov in pomemben uspeh. V odboru zastopane velesile so se zedinile glede kritja stroškov za umik prostovoljcev iz Španije. Glavne stroške bodo prevzele Anglija, Francija, Italija in Nemčija, dočim je Rusija odrekla vsako finančno podporo. Vsi stroški bodo znašali poldrug milijon funtov.

Japonska ofenziva na Kitajskem je popolnoma zastala zaradi povenenja. Tem bolj pa so postali živahni gerilski boji. Baže so organizirali Kitajci 27 gerilskih divizij, ki so najmodernejše opremljene in ki delajo Japoncem silne preglavice. Tudi letalski boji so postali bolj živahni. Kitajci poročajo o številnih uspehih svojih letalcev, ki so potopili tudi več japonskih ladij.

Odpor civilnega prebivalstva proti vojni narašča na Japonskem stalno. Na tokijski univerzi so skoraj vsak dan demonstracije proti vojni. Mnogo dijakov je že bilo aretiranih. Zaradi protivojnega razpoloženja prebivalstva odhajajo vojaški transporti na Kitajsko samo še ponoči.

Kljub vsem prizadevanjem ameriške vlade, da bi se znižalo število brezposelnih, znaša to še vedno 10 milijonov.

Nizozemska vlada je izdala zelo stroge ukrepe proti nezaželenim tujcem.

Denarstvo

Naši denarni zavodi in denarni trg v letu 1937.

Združenje bank je imelo včeraj v Beogradu svojo redno letno skupščino. Poročilo uprave nam v izvlečku pojasnjuje stanje in poslovanje denarnih zavodov.

Ze dve leti sta minili, odkar ne občutimo več gospodarske krize, ker so izginili vsi tisti elementi, ki označujejo gosp. depresijo. Kadar pa se je treba vprašati, ali je to znak prosperitete, ali pa samo izraz konjunkturalne, dobre žetve in povpraševanja po naših pridelkih zaradi ugodnih cen s strani tistih držav, ki te pridelke pogrešajo, posebej še zaradi njihovega oboroževanja. Toda tudi brez oziroma na to je vidno, da se pri nas kažejo pojavi večje proizvodnje, občutno povečanje narodnega dohodka, vzporedno s tem pa tudi večja sposobnost nakupa. In če se bo še nekaj prihodnjih let ohranilo to stanje ali pa celo napredovalo, je prav mogoče, da si bo naše delovno ljudstvo opomoglo od škode iz časa gospodarske stiske in si celo nekaj prihranilo za primer neugodnih, slabih let. Kljub temu pa bi bilo dobro, da se zagledamo še ne vdajamo prevelikemu optimizmu, kakor tudi bi bilo narobe, če bi bili pesimisti. Stanje moramo realno opazovati in delati dalje, da si tako ustvarjamo rezerve za slabe čase. Jasno je, da izvira občutno poboljšanje naših gospodarskih razmer iz zunanjih in notranjih prilik, zlasti še prvih. Vendar se ne more ugovarjati vplivu in pomenu drugih, ki niso samo izraz zasebne vzpodbudnosti, temveč tudi naše zunanje politike.

V takšnem ugodnem gospodarskem stanju pa je naše bančništvo vendar trpelo. Pri tem mislimo na celotno zasebno bančništvo. Posamezni, zlasti večji ali manjši denarni zavodi, so tudi v gospodarski krizi delali, ali so vsaj krizo preboleli.

Denarni trg

Denarni trg je bil lani relativno likviden. Obtok bankovcev se je lani povečal v primeri s predlanskim za 425.543.900 din. In je znašal 5.834.072.800 din. Kovanega srebrnega denarja je bilo v obtoku za 675.002.840 dinarjev, a niklastega za 164.814.129.50 din. Denarni zavodi so izterjali od Narodne banke 1.390.594.750 din po žiro računih. Največje terjatve so bile s strani državne denarne ustanove za 1.050.043.750 din, a zasebni denarni zavodi za vsoto 340.551.000 din. Vloge pri vseh denarnih zavodih, državnih, banovinskih in zasebnih so znašale 31. decembra 1937. 11.238.000.000 dinarjev, kar znaša v primeri s predlanskim letom 891.000.000 din več. Pri Poštni hranilnici in pri Državni hipotekarni banki so bile vloge v višini 2.633.000.000 din. ne upoštevaje vloge po tekočih računih pri Državni hipotekarni banki, ki v resnici niso bile nikake vloge, temveč začasno odobranje odnosnih vsot po odobrenih ali nedvignjenih kreditih. Pri teh državnih zavodih znaša povečanje vlog za 450.000.000 din lani v primeri s predlanskim letom. Pri banovinskih in zasebnih denarnih zavodih, ne upoštevajoč tu zadruge, so se vloge povečale za 441.000.000 dinarjev, in so znašale skupno 8.605.000.000 dinarjev. Od tega je bilo pri samoupravnih denarnih zavodih vlog v višini 2.185.000.000, a pri zasebnih denarnih zavodih 6.420.000.000 dinarjev. Povečanje vlog pri zasebnih denarnih zavodih znaša 263.000.000 dinarjev. Kot vidimo iz teh števil, je bil relativno majhen dvig vlog pri zasebnih denarnih zavodih, pri katerih je še precej prejšnjih zamrznjenih vlog.

Občni zbor Zveze za tujski promet

V posvetovalnici Zbornice za TOI je bil v četrtek dopoldne občni zbor Zveze za tujski promet v Sloveniji. Občni zbor je otvoril predsednik dr. Marn, konstatiral sklepčnost ter še pred pričetkom dnevnega reda predlagal, da se pošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II., kar so sprejeli zborovalci z glasnim odobravanjem. Prav tako je bil z odobravanjem sprejet predlog predsednika dr. Marna, da občni zbor brzojavno pozdravi notranjega ministra dr. Korošca, trgovskega ministra dr. Vrbanića in bana dr. Natlačena.

Nato je predsednik dr. Marn toplo pozdravil vse zborovalce, posebno pa zastopnika bana doktorja Natlačena in načelnika trg. oddelka dr. Rateja, banovinskega svetnika dr. Boršnerja, zastopnika ljubljanskega župana dr. Freliha, zastopnika železniškega direktorja viš. svetnika Petka, predsednika mariborske Tujsko-prometne zveze inž. Slajmerja, zastopnika »Putnika« dr. Štera, zastopnika Zbornice za TOI poslanca dr. Koceta, zastopnika celjskega župana mag. direktorja Šubica ter številne zastopnike naših leto-

viš in tujsko-prometnih organizacij.

Nadalje je sporočil predsednik dr. Marn, da je brzojavno pozdravil občni zbor predsednik »Putnika« pom. prometnega ministra Cugmus.

V lepih besedah se je nato predsednik dr. Marn spominjal smrti blejskega hotelirja Ivana Kende, ki si je pridobil za napredek Bleda in našega tujskega prometa neminljivih zaslug. S slavicami so se pridružili zborovalci počastitvi spomina zaslužnega Ivana Kende.

Predsednik dr. Marn je nato prešel na dnevni red in podal kratko predsedstveno poročilo, v katerem je zlasti naglasil, da je bila lani Zveza za tujski promet popolnoma reorganizirana ter se je zato tudi dvignilo njeno poslovanje v znatni meri. Ker je sedaj dobila na Tyrševi cesti tudi reprezentativne prostore, bo mogla v tem večji meri dvigniti svojo delavnost. Zahvalil se je vsem, ki so podpirali zvezo ter nato podal besedo ravnatelju dr. Žizku, ki je podal obširno poročilo o poslovanju zveze.

Iz poslovnega poročila dr. Žizka

posnemamo:

Glavna skrb Zveze v letu 1937. je bila, da vsaj omili slabe posledice devalvacij raznih valut. Ni pa pri tem Zveza dosegla posebnih uspehov, kakor tudi ne v stremljenju, da bi se normalizirale cene v gostinskih obratih in da bi se rešilo vprašanje turističnega dinarja vsaj za Češkoslovaško in Avstrijo. Poročilo naglašja, da so se oblasti in »Putnik« trudili, da bi se valutno vprašanje tujskega prometa ugodno rešilo. Ker pa se le ni dosegel pravi uspeh, zato se tudi ni tujski promet leta 1937. tako zboljšal, kakor bi bilo želeli. Poročilo pravi, da vprašanje cen in turističnega dinarja danes ni več tiste važnosti kakor prej. Usodno pa je, da se že drugič ni izkoristila konjunkturalna (prvič pred svetovno gospodarsko krizo). Mogli bi biti obljubljeni dežela turistov, če bi pravočasno napravili potrebne investicije v turistične namene.

Pod vplivom političnega in gospodarskega življenja se je najbolj razvijal tujski promet iz Nemčije in Italije. Lepo je naraslo tudi število gostov iz Anglije in nordijskih držav. Domači gostje so obiskali predvsem manjše in cenejše kraje.

Poročilo navaja nato naslednjo statistiko: Slovenijo je obiskalo leta 1936. 178.566 gostov z 996.200 nočninami, leta 1937. pa 190.672 gostov z 988.552 nočninami.

Od teh gostov pa je bilo 134.539 Jugoslovancev (da se torej pri nas razvija tujski promet predvsem na naš račun, op. ured.).

Od tujcev je bilo največ Avstrijcev (17.293), nato Nemcev (13.625), Čehoslovakov (6.300), Italijanov (5.587), Madžarov (2.595), Angležev (2.466) in Francozov (1.459). Drugih je bilo manj kot tisoč. Največ gostov je imel Bled (17.985).

Glede dviga vlog, gotovine v blagajnah, terjatev po žiro računih s strani Narodne banke, prenosa na državne bone, neizrabljenosti odobrenih kreditov pri Narodni banki, dobimo približno podobo relativne likvidnosti denarnih zavodov.

Ta relativna likvidnost denarnih zavodov in večji zaslužek našega gospodarstva v lanskem letu s povečanjem denarnega obtoka morejo zadovoljiti. Odlod tudi ugodni znaki za državno notranje posojilo.

za njim pa Rogaška Slatina (7.696). Uspeh dela Zveze je odvisen predvsem od sredstev, ki jih ima na razpolago. Večino sredstev si mora Zveza priskrbeti sama s svojim komercialnim delovanjem. Delovanje Zveze se mora presojati le po tem, če si je znala pridobiti potrebnih sredstev in če je ta uporabila na najboljši način.

Poslovno poročilo Zveze ugotavlja, da so njeni predlogi pri vseh oblastih bili v splošnem sprejeti z vsem razumevanjem. Zlasti izreka poročilo priznanje turističnemu odseku trgov. ministrstva, banki upravi v Ljubljani in železniški ter poštini direktorji v Ljubljani. Vsestransko pa sta podpirala ljubljanska občina in Zbornica za TOI.

Zveza je sodelovala pri mnogih tečajih, anketah in sestankih tujsko-prometnih organizacij, posredovala za ugodne železniške zveze, za zboljšanje telefonskega in poštnege prometa.

Posebno uspešno je sodelovala s Putnikom. Poročilo toplo naglašja pomoč, ki jo je prejela Zveza od Putnika. Tako je dal Putnik za propagandne edicije obeh zvez (v Ljubljani in Mariboru) 80.000 din ter izdal sam za razni propagandni material nad 4 milijone din. Prisrčno je bilo sodelovanje Zveze z mariborsko Tujsko-prometno zvezo, nadalje z Zvezo združenj gostilničarskih obrtov in tudi z drugimi turističnimi zvezami v Jugoslaviji. Povečalo se je sodelovanje z Avtomobilskim klubom, s SPD, z Društvom za ceste, z Jug. zimsko-sportno zvezo ter z vsemi drugimi tujsko-prometnimi organizacijami.

Zveza ima danes 71 članov, in sicer 32 tujsko-prometnih društev, 21 javnih korporacij in 18 drugih organizacij. Člani so plačali lani 13.057 din članarine.

Tudi s tujsko-prometnimi organizacijami v tujini je Zveza uspešno sodelovala.

Zveza je dosegla, da se je mesečna kvota za nemške turiste povečala na 700.000 RM. Akcija za uvedbo mednarodnih kopalnih vlakov za Bled in Rogaško Slatino je na dobrem polu.

Zveza je dobila nove prostore na Tyrševi cesti 11. Otvorila je sezonski Tourist-Office na Korenškem sedlu, nadalje s Kranjskim Tujsko-prometnim društvom poslovalnico v Kranju, dobila je do-

voljenje za otvoritev biljetarne v Kamniku in bo skušala nove otvoriti tudi v Planini, Jezerskem in Bohinjski Bistrici.

Poročilo se nato toplo spominja umrlega hotelirja Ivana Kende. Tretji del poročila je posvečen komercialnemu poslovanju Zveze.

Prodaja vozniških kart se je dvignila. Kart je bilo prodanih leta 1936. za 6,15, leta 1937. pa za 7,82 milijona din. Prodaja letalskih in avtobusnih kart je padla.

Bančno poslovanje se je zboljšalo in izpopolnilo. Število skupinskih izletov, ki jih je organizirala Zveza, se je dvignilo od 16 v letu 1936. na 35 v letu 1937.

Za direktno turistično propagando je izdala Zveza leta 1936. 163.148, leta 1937. pa 110.802 din. Skupno je izdala štiri prospekte v skupni nakladi 114.000 kosov. Svojo zbirko fotografij je Zveza izpopolnila, nima pa še dovolj klisejev in diapozitivov. Predavanji priredila. Zveza je tudi organizirala vremensko poročevalsko službo ter oddajala svoja poročila vsak dan 54 naslovom.

Poročilo navaja nato program dela za bodoče. Predvsem mora gledati Zveza na to, da si zagotovi večja sredstva. Zboljšati mora nadalje svoje odnose z domačimi tujsko-prometnimi društvi. Ker je mednarodni tujski promet brez urejenih kopalšč, letovišč in zimovališč nemogoč, mora Zveza z dobrimi načrti pomagati interesantom, da se naša letovišča prilagode potrebam modernega tujskega prometa. Domači turizem se mora poglobiti, da bodo vsi kraji vključeni v tujski promet. V mednarodnem turizmu se mora Zveza truditi, da ne bomo odvisni le od nekih držav. Končno pa je treba gledati na to, da se zboljša železniški, poštini in avtobusni promet.

Premoženjsko stanje Zveze izkazuje 740.991 din aktiv in prav toliko pasiv pri 33.099 din prebitka. Premoženje Zveze je znašalo 1. januarja 1937 63.045 din.

V imenu nadzorstva poroča inž. Zupančič, da je nadzorstvo pregledalo vse knjige, našlo vse v redu in da predlaga odobritev računskega zaključka in absolutorij upravi.

V imenu mariborske Tujsko-prometne zveze pozdravlja občni zbor inž. Slajmer ter ji čestita k uspehom, zlasti k otvoritvi omejenih biljetarnic. Sodelovanje obeh tujsko-prometnih zvez je bilo zelo uspešno ter se je to zlasti pokazalo tudi pri »Putniku«. Predlaga zahvalo ravnatelju »Putnika« pom. min. Cugmusu. Želi, da bi se sodelovanje obeh zvez še poglobilo in da bi bile tudi proračunske možnosti obeh zvez večje.

Dr. Šter pozdravlja zborovalce v imenu »Putnika«. Želi, da bi mo-

gla Zveza prevzeti še več važnih panog ter še povečati svoje uspehe.

Nar. posl. inž. Zupančič opozarja, da bo najbrže ravno ob 20letnici Jugoslavije izročena prometu proga št. Janž-Sevnica. Potrebno je sedaj, da se tudi proga od št. Janža proti Trebnjem prilagodi za večji promet, ker šele v tem primeru bo ta proga res v korist vsej Dolenjski in bo mogla služiti za tranzitni promet proti morju. Naj bi Zveza posvetila temu vprašanju svojo pozornost.

V debati so se nato priglasili k besedi še številni zastopniki tujskih organizacij, kakor gg. Malešič, Pečar, ravnatelj Škerlep in drugi. Opozarjali so na razne nedostatke v tujskem prometu, ter navedli celo vrsto zelo upoštevanja vrednih predlogov. Tako zlasti ravnatelj Škerlep, ki je tudi omenil, da bi morala Zveza predložiti poleg računskega zaključka še proračun za novo leto.

Nar. posl. dr. Koc je omenil, da je železniška uprava že ukrenila potrebno, da se proga od št. Janža do Trebnjega popravi, da bo zmožna tudi za brzovozni promet. V zvezi s tem vprašanjem omenja, da je politični obhod in ekspropriacijski postopek za progo Črnomelj-Vrbovsko že razpisan in da je ta proga že fait accompli. Zamenjale pa so se tudi že tračnice od Ljubljane do Grosuplje ter je sedaj na tej progi možna hitrost 60 km na uro. Tračnice od Grosuplje dalje, ki so še iz l. 1895., pa se bodo zamenjale z novimi.

Dr. Koc je omenil nadalje, da je železniška direkcija v glavnem sprejela predloge ljubljanske zbornice glede sodelovanja železniškega in avtobusnega prometa. Naziranje, da so avtobusne proge konkurenca železnici, je padlo. Zato smatra za umestno, da se železniški upravi izreče zahvala.

Dr. Koc poudarja, da je bilo delo Zveze zelo uspešno in zlasti delo ravnatelja dr. Žizka.

Glede cen v gostinskih obratih omenja dr. Koc, da je to vprašanje že urejeno in da ni proti cenam v Sloveniji nobenih pritožb. Glede sanacije gostinskih obratov pa pripravlja vlada večjo akcijo. Ustanoviti se namerava poseben fond, ki bi imel na leto 30 milijonov din dohodkov.

Dr. Žizek je nato dal razna pojasnila k predlogom zborovalcev. Med drugim je navedel, da namerava Zveza ustanoviti posebno poslovalnico za gostinske obrate, zlasti pa pomagati z načrti pri zidanju novih poslopij.

Predsednik dr. Marn je nato dal na glasovanje predlog nadzorstva ter je bil ta soglasno sprejet.

Točki 4. in 5. dnevnega reda (volitve in izprememba pravil) odpadla, ker se bodo vsem članicam najprej poslala nova pravila v izjavo, volitve pa bodo šele po sprejemu novih pravil. Funkcijska doba uprave in nadzorstva traja namreč še dve leti.

Sledili so samostojni predlogi in slučajnosti, nakar je predsednik dr. Marn zaključil občni zbor.

Splošni strokovni adresar Velike Ljubljane je izšel

Znana založba »Saturn« v Ljubljani je izdala omenjeni adresar, ki je prva tovrstna publikacija odkar obstoji takozvana Velika Ljubljana. Omenjeni priročnik je zelo skrbno sestavljen ter vsebuje v 30tih preglednih skupinah točne podatke o vseh javnih uradih in institucijah, društvih, hišnih poselnikih, ulicah kakor tudi po strokah urejene naslove vseh trgovcev, obrtnikov, industrij in ostalih pridobitnikov Velike Ljubljane, seznam industrij dravske banovine po strokah ter posebni oddelek letovišč, kopalšč in zdravilišč dravske banovine. Adresar obsega 272 strani ter stane vezan din 120.—, broširan din 100.—. Izven Ljubljane se računa poština. Naročila je nasloviti na

Reklama »Saturn«, Ljubljana, Gosposvetska c. 5 in večje knjigarne v Ljubljani.

Pišite po prospekte!

SOFRA KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti, praktičnosti in Vam prihranijo mnogo dela, truda, časa in denarja

Zastopniki se sprejemajo

SOFRA

MARIBOR, GREGORČIČEVA 24

Občni zbor Zveze društev zasebnih nameščencev

V nedeljo je imela Zveza društev zasebnih nameščencev svoj 16. redni letni občni zbor, ki ga je vodil njen predsednik Joško Zemljič. Po pozdravu zborovalcev in gostov je prešel takoj na dnevni red. Iz poslovnega poročila tajnice M. Martelanc navajamo nekaj podatkov. Zveza šteje danes 19 samostojnih društev, 3 pododbore, 3 okrajna društva in 6 krajevnih skupin, skupno torej 31 strokovnih edinic. Kot nova člana sta bila sprejeta: Društvo priv. nameščencev v Rušah in Društvo samoupravnih nameščencev v Ljubljani. Zveza se je zlasti borila za izboljšanje socialnega položaja privatnih nameščencev. V nekaterih strokah prejema zasebni nameščenci celo manjše plače, kakor pa so določene minimalne mezde za delavce. Zveza je zahtevala, da bi se določile minimalne plače tudi za zasebne nameščence ter naj bi bile te najmanj za 50% višje kakor pa so minimalne mezde nekvalificiranih delavcev. Zveza se je udeležila številnih anket ter je ponovno posredovala pri raznih socialnih ustanovah v korist zasebnih nameščencev.

Posebno se je Zveza prizadela, da se razširi pokojninsko zavarovanje zasebnih nameščencev ter je bilo ugodeno tej zahtevi Zveze, da se je pokojninsko zavarovanje za zasebne nameščence izvedlo v vsej državi na decentralistični podlagi. Delo Zveze za razširjenje pokojninskega zavarovanja pa še ni končano ter se bo zveza zlasti prizadevala, da bodo tega zavarovanja deležni tudi trgovski pomočniki.

Vestno je zastopala Zveza interese svojih članov tudi pri TPBD. Letos poteče funkcijska doba uprave in Zveza upa, da bo pri novem imenovanju nove uprave zastopala primerno svojemu velikemu številu članstva.

Krepko je podpirala delo Zveze Delavska zbornica, zlasti glede zahteve po določitvi minimalnih plač za zasebne nameščence. Kako je takšna uredba potrebna, kaže statistika o prejemkih zasebnih

nameščencev. Po tej statistiki ima 43% vseh zasebnih nameščencev manj ko 1200 din mesečne plače. Zveza je izdajala svoje strokovno glasilo »Organizator«, ki si je zaradi svoje dobre vsebine pridobilo velik ugled v naši javnosti.

Podporni fond Zveze je narasel lani na 135.088 din.

Veliko pozornost je zbudilo poročilo direktorja PZ dr. Vrančiča o posledicah uredbe o nalaganju poslovnih rezerv v državne vrednostne papirje. Ta uredba velja tudi za socialne ustanove in torej tudi za PZ, ki bi moral odslej nalagati 60% svojih rezerv v drž. papirje. Če bi ta uredba obveljala, potem PZ ne bi mogel kriti vseh rent, ker se drž. papirji obrestujejo preniško. Danes pa ima PZ naloženih približno 190 milijonov din po 8 1/2%. Zato bi bil PZ zelo prizadet. V debati se je nato predlagalo, da se uredba spremeni v tem smislu, da bi morali socialni zavodi nalagati v drž. papirje samo 35% in ne 60% svojih rezerv.

Po pozdravu raznih delegatov je prešel občni zbor na volitve, ki so dale naslednji rezultat: Predsednik J. Zemljič, podpredsednik Fr. Volčanšek in E. Gombač, A. Franck in R. Leben, tajnica Marija Martelanc, blagajnik C. Likar, odborniki dr. Köstl in I. Tavčar, revizorji R. Gonelli, I. Velepč in J. Šimenc.

Predsednik Zemljič je nato podal obširen program dela, ki ga namerava Zveza izvajati v prihodnjem novem poslovnem letu. Tako

bo med drugim zahtevala razširjenje pokojninskega zavarovanja na trgovske pomočnike, povečanje šlajmerjevega doma v Ljubljani in ustanovitev posebne bolnišnice za zasebne nameščence v Mariboru, znižanje starostne dobe za pokojninsko zavarovanje od 70 na 60 let, teritorialno razmejitev bolniških blagajn, novo uredbo o odpiranju in zapiranju trgovin itd.

V zvezi z občnim zborom zveze je bil sklican tudi ustanovni občni zbor Kreditne zadruge zasebnih nameščencev. Ustanovni občni zbor je vodil I. Tavčar. Zbor je sprejel nova pravila ter je takoj pristopilo lepo število članov. Izvoljen je bil tudi novi odbor, ki je sestavljen takole:

predsednik I. Tavčar, podpredsednik Gombač, odborniki doktor Köstl, Slamič, A. Franck in Fr. Nemec, namestniki J. Zemljič, Likar in Fr. Rupnik; nadzorni odbor: S. Čop, Fr. Ravnihar in T. Trop, namestniki: T. Stempihar, inž. I. Knez in Iv. Zupanc.

Doma in po svetu

Veliki mednarodni kat. mladinski tabor v Ljubljani, ki je bil v dnevi od 26. do 29. junija pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., je napolnil ljubljanske ulice, kakor se to zgodi le silno redko. Tabor je privabil v Ljubljano ogromne množice kmetijskega delovnega ljudstva, ki so imponirale. V posebno velikem številu so se od tujcev udeležili tabora češkoslovaški Orli in Orlice, ki jih je bilo okoli 2000. Številno so bili zastopani tudi Francozi, ki so pri teledavnih tekmah dosegli tudi največje uspehe. Močna je bila tudi poljska delegacija. Značaj vsemu taboru pa so naravno dali s svojim velikim številom zastopnikov Zveze fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Ves tabor je bil zelo dobro organiziran, da se je kljub velikanskim množicam ljudstva vse odvijalo gladko.

Višek vseh prireditev je bil 29. junija, ko sta počastila tabor s svojim obiskom tudi knez-namestnik Pavle in kneginja Olga. Kjerkoli sta se pojavila, sta bila od množice živahno pozdravljena. Glavni prireditev v sredo so se udeležili tudi: predsednik vlade dr. Stojadinović, notranji minister dr. Korošec, ki so ga množice zlasti živahno pozdravljale, podpredsednik češkoslovaške vlade minister dr. Sramek, ministri dr. Miletič, dr. Cvrk, dr. Krek, dr. Kulenović in minister dvora Milan Antić, predsednik skupščine Čirić, predsednik senata dr. Mažuranić, senatorji Mihalović, dr. Kulovec, Smodej, dr. Schaubach, dr. Gregorin, brigadni general Dodić, ki je zastopal vojnega ministra, škofa dr. Rožman in dr. Tomažič ter dolga vrsta civilnih, vojaških in cerkvenih zastopnikov. Na čast vsem tem gostom je bila postavljena na Mikloševci cesti lepo izdelana častna tribuna, s katere so gledali spreved udeležencev tabora.

Spreved se je začel takoj po prihodu kneza-namestnika Pavla in je trajal poldrugo uro. Spreved je napravil močan vtis. Zlasti je vplival zaradi svoje pestrosti. Posebno se je odlikoval spreved po obilici lepih narodnih noš. Menda Ljubljana še ni videla toliko slovenskih narodnih noš v sprevedu. Spreved je zaključil spreved Prosvetne zveze s simboličnimi živimi slikami: »Vera«, »Vojvodski pre-

stol«, »Ilirija oživljena«, »Jugoslavija«, »Majniška deklaracija«, kmečka svatba (gorenjska in belokranjska), »Zlatorog«, »Obrt«, »Argonavti« in druge.

Spreved se je nehal na Stadionu, kjer je bral škof dr. Tomažič mašo, škof dr. Rožman pa je imel cerkveni govor. Tudi maše so se udeležili vsi preje naštetih odličnikov. — Popoldne je bila na Stadionu telovadba, ki se je zaključila z razdelitvijo nagrad. S tem je bil tabor zaključen in udeleženci so se začeli vračati domov. Omenimo še, da so bile vse prireditve zelo dobro obiskane.

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani priporoča krasne knjige za darila:

4 knjige: Planinske matice za 240 din, 1 knjiga: Ivan Grohar, 250 din, 1 knjiga: Emil Adamič, 125 din, 4 knjige: Kronika, 80 din.

V Pragi so se začeli veliki sokolski zletni dnevi. Jugoslovanski naraščaj je bil sprejet z velikim navdušenjem. Pri nastopu so dosegli jugoslovanski naraščajniki lepe uspehe. Tudi pri tekmah so dosegli jugoslovanski Sokoli lepe uspehe. Tako je bila v četverboju ljubljanska župa na tretjem mestu, v sedmerboju pa celo na 2. mestu.

Nenadoma je umrl inž. Anton Rudež, veleposesnik in industrialec, star šele 35 let. Pokojnik je bil eden naših najbolj agilnih gospodarskih delavcev, ki si je zlasti za procvit našega lesnega gospodarstva pridobil mnogo zaslug. Z vso vsemoto se je tudi posvetil napredku našega gasilstva ter bil odlikovan za svoje zasluge s križcem III. stopnje Gasilske zveze kr. Jugoslavije. Simpatičnemu in zaslužnemu gospodarskemu delavcu bodi ohranjen časten spomin, žalujočim ostalim pa naše iskreno sožalje!

Danes je prišlo iz Amerike v Ljubljano okoli 80 ameriških Slovencev, ki so včlanjene v Slovenski ženski zvez. Tudi naše pozdrave zavednim ameriškim Slovenkam!

Banska uprava v Ljubljani je na podlagi odločbe prometnega ministra razpisala politični obhod v zvezi z vodopravno in stavbeno razpravo ter razpravo o razlastitvi z ozirom na načrt nove železniške proge Črnomelj—Vrbovsko. Komisijske razprave bodo od 14. do 16. julija. Nova železnica bo tekla na slovenskih tleh 22 km. Upajmo, da se je s tem vprašanje nove železnice Črnomelj—Vrbovsko definitivno premaknilo z mrtve točke.

Torpedni rušilec »Ljubljana« je bil na Vidov dan spuščen v morje. Kumica je bila soproga načelnika gen. štaba generala Nedica. Slovesnosti se je udeležil tudi ljubljanski župan dr. Adlešič in več ljubljancanov.

Usnjarna Franza Woschnagga in sinov je praznovala te dni 150letnico. Slavnosti se je udeležil tudi ban dr. Natlačen, ki je pri tej priliki izročil gosp. Herbertu Woschnaggu red sv. Save III. stopnje, vsi delavci, ki služijo nad 40 let pri podjetju so bili odlikovani z zlato. Oni, ki služijo nad 30 let, pa s srebrno svetinjo za državljanske zasluge. Ban dr. Natlačen je v svojem govoru zlasti naglasil lepo razmerje, ki vlada v tem podjetju med lastniki in delavci.

V Beogradu je bila izredna skupščina tamkajšnje podružnice »Merkurja«. Na občnem zboru so delegati soglasno zahtevali, da ustanovi Merkur v Beogradu sanatorij za beograjske zavarovance. Sedanje delo Merkurja je bilo ostro kritizirano.

Znani norveški pisatelj Knut Hamsun je bil dalj časa v Dubrovniku ter se je sedaj odpeljal v Split in v Zagreb.

Jugoslavija ima 110.000 radijskih naročnikov, od katerih je na ozemlju beograjske postaje 65.000, zagrebške 27.500 in ljubljanske 17.500. Beograjska postaja je imela l. 1937, 1.300.000 din čistega dobička.

Veliki požar borovega gozda na otoku Lapadu je bil udušen. Več gasilcev se je pri gašenju ponesrečilo.

Z angleško pomočjo se grška vojska v zadnjem času naglo modernizira. Zlasti letalstvo se močno zboljšuje. Tudi grško vojno brodovje bo z angleško finančno pomočjo modernizirano. Sedaj zidajo veliko tovarno za orožje in municijo, v kateri bo zaposlenih okoli 20.000 delavcev.

Že v 24 urah barva, plesla in kemično snail obleke, klobuke itd. Skrobli in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nastp 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Za novega sovjetskega veleposlanika v Berlinu je imenovan Merkalov. Novi veleposlanik je že nastopil svoje novo službeno mesto.

Belgijski ministrski predsednik Janson obišče v kratkem London, kjer bo imel več sestankov z vodilnimi angleškimi državniki.

Člani novo ustanovljene nemške nacionalne državne cerkve morajo pristati na naslednjo veroizpoved: »Verujemo v večno, veliko narodno socialistično Nemčijo. Verujemo v narodno socialistično svetovno nazoranje, ki se je rodilo v srcu Adolfa Hitlerja v času velike borbe nemškega naroda z vsemi narodi sveta. Verujemo, da je Vsemogočni Bog povrnil v svetovni vojni oslepelemu Adolfu Hitlerju na njegovo prošnjo vid. Verujemo in vidimo v Adolfu Hitlerju nam poslana rešitelja ter voditelja našega naroda in naše države ter vsega nemškega ljudstva. Verujemo v njegovo sveto pismo »Moja borba«. Konec veroizpovedi vsebuje prisego večne zvestobe Adolfu Hitlerju.

Silen orkan je divjal s silo 100 km na uro na Japonskem ter napravil ogromno škodo. Podrl je nad 100.000 hiš. Po orkanu pa so nastali silni nalivi in po teh velikanskih povodnjih, ki so napravile posebno veliko škodo na japonskih riževih poljih. Večina letošnje žetve riža je uničena. Železniška proga je razdejana na mnogih mestih, telefonske žice so potrgane, da niti še ni znan ves obseg elementarne katastrofe. Koliko je katastrofa zahtevala človeških žrtev, še ni mogoče ugotoviti. Boje se pa, da je teh silno veliko. Prebivalstva se je polastila prava panika in mnogi govorijo, da je katastrofa kazen božja, ker je Japonska napadla mirno kitajsko prebivalstvo. Vlada se z vsemi silami trudi, da bi posledice orkana in povodnji čim bolj omilila.

V zveplenem rudniku Cattanieta v Siciliji se je podrl rov. 8 rudarjev je bilo zasutih. Kljub hitri reševalni akciji ni bilo mogoče rešiti delavcev ter so se vsi zadušili.

Kolera se na Kitajskem silno širi in postaja silno nevarna tudi za Japonce.

Novost v knjigovodstvu. Anton Žnidaršič: Reforme knjigovodstva in pisarniške opreme. Avtor je izumil poseben način kontrole dvostavnega knjigovodstva, s čimer se daje v najkrajšem času preprečiti pogreške, ki se rade pojavljajo pri knjizbah. Ta način kontrole opisuje v svoji knjigi. Na koncu opisa kontrole ter knjigovodske forme dodaja avtor še opis nekaterih svojih izumov, kakor nove forme ameriškega dnevnika, omarice za odlaganje map za korespondenco itd. — Knjiga stane din 30.— ter se dobi pri Dragu Černjavi, knjigovodji, Ljubljana, Šlajmerjeva ulica 1.

Radio Ljubljana

Sobota dne 2. julija, 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Vsi iz Amerike (dr. Jure Adlešič) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: O pogodovanju našega primorskega Krasa — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki — 20.30: VII. večer muzi-komedijantov — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Nedelja dne 3. julija, 8.00: Salonski trio (gg. K. Novak, Comelli, B. Borštnik), vmes plošče — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe — 9.45: Verski govor (dr. Tominec) — 10.00: Plošče — 10.30: Otroška ura (gdč. Slavica Vencelj) — 11.00: Prenos promenaednega koncerta vojaške godbe — 12.00: Slovenske pesmi in popevke (plošče) — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 17.00: Kmet, ura: Gospodarska navodila in poročila — 17.30: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo: gg. Janko Praprotnik (harmonika), Vilko Skok in Kosi Ivan (citarski duet) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Plošče — 20.00: Iz slovenskih oper. Sodelujejo: ga. Ivanka Ribičeva in ga. Nuša Španova ter radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek dne 4. julija, 12.00: Kmečki trio — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Operetni zvoki (plošče) — 14.00: Napovedi — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Plošče — 20.10: Vzroki požard pri vajenih — obratne nezgode (dr. Tone Krišper) — 20.30: Koncert narodnih pesmi. Sodelujejo: Friderik Lupsa in radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Kvartet mandomlin.

Frančiškanska ulica 3

Vse vrste manufakturnega blaga v veliki izbiri in nizkih cenah priporoča

Janko Češnik

Lingarjeva ulica št. 1

Trgovci!

PREŠITE ODEJE

nabavite najceneje pri industriji odevi

F. Dobovičnik • Celje

Velika trgovska hiša

tik glavne ceste Celje-Rogaška Slatina, ob železniški postaji, z lepim ločalom, kletmi in več sobami

ugodno naprodaj

Odda se tudi 1 vinograd s hišo in več rodovitnega polja.

Naslov v upravi
»Trgovskega lista«

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journalet, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-

žice, risalne bloke itd.